

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.

Oddíl E – učební osnovy
I.3.B

DOCTRINA
PODJEŠTĚDSKÉ GYMNÁZIUM

RÉTORIKA

I.3.B – Rétorika

Charakteristika předmětu: RÉTORIKA ve vyšším stupni osmiletého studia

---

Obsah předmětu

Předmět rétorika vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP G. V předmětu rétorika získávají studenti vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení si základů umění mluvit, tedy rétoriky. Studenti jsou vedeni k plnému uvědomování si funkce řečového ústrojí, k vědomému využívání svého předpokladu mluvit. S rozvojem techniky řeči se studenti učí výstižně formulovat své myšlenky, prožitky a pocity, prohlubují znalosti ze stylistiky o jasném, přehledném a srozumitelném vyjadřování. Na základě informací o přípravě řeči tvoří studenti samostatné projevy. Zároveň se učí analyzovat a kriticky posuzovat formální výstavbu i přednes projevů nejrozličnějších veřejných činitelů.

V rétorice je realizováno průřezové téma Mediální výchova, v jednotlivých hodinách jsou využívány znalosti učiva z oblastí Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie a Člověk a svět práce.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
kvinta	1	X
sexta	X	X
septima	X	X
oktáva	X	X

Organizace výuky

Třída je na výuku rétoriky dělena na dvě skupiny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavním výchovným a vzdělávacím cílem předmětu rétorika je osvojení si základů umění mluvit, výstižně formulovat myšlenky a srozumitelně se vyjadřovat.

Kompetence k učení

- při mluvních cvičeních vedeme studenty ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací
- vedeme studenty k evaluaci a autoevaluaci
- prostředkem k vyhledávání a třídění informací jsou samostatné projevy
- učíme studenty sebekontroly

I.3.B – Rétorika

Kompetence k řešení problémů

- zadávání mluvních cvičení formulujeme tak, aby studenty podněcovalo k přemýšlení o aktuálních problémech
- při řečnických cvičeních rozvíjíme schopnost studentů propojovat informace získané z jiných předmětů
- zadáváme studentům individuální úkoly

Kompetence komunikativní

- při mluvních cvičeních vedeme studenty k provádění základních myšlenkových operací
- výuka často probíhá formou dialogu a diskuse
- studenty vedeme k funkčnímu využívání nonverbální komunikace
- klademe důraz na jazykovou kulturu žáků
- příprava mluvních cvičení a projevů často probíhá ve spolupráci s internetem a knihovnou
- studenty učíme posuzovat i prezentovat veřejné projevy

Kompetence sociální a personální

- vedeme studenty k rozvoji komunikace
- volbou projevů podporujeme zájmovou orientaci studentů
- vedeme studenty k evaluaci a autoevaluaci
- učíme studenty rozpoznávat manipulaci slovem a bránit se proti ní

Kompetence občanské

- při skupinové práci učíme studenty respektovat názor druhého
- při společných rozborech mluvních cvičení a projevů podporujeme zodpovědnost studentů za sebe i své okolí
- studenty vedeme k osvojování si morálních kategorií a k zodpovědnosti za to, co vysloví

Kompetence pracovní

- studenty vedeme k exaktnosti ve vyjadřování, učí se volit výrazové prostředky podle prostředí
- při skupinové práci stanovujeme pravidla, která studenti respektují
- studenty učíme respektovat zadané termíny plnění úkolů
- vedeme studenty k důkladnosti a pečlivosti

Kompetence k podnikavosti

- učíme studenty uplatňování vlastní iniciativy a tvořivosti
  - studenty vedeme ke kritickému hodnocení dosažených cílů
  - učíme studenty korigovat činnost s ohledem na stanovený cíl
  - studenty motivujeme k dosahování úspěchu
  - vedeme je k dokončování zahájených aktivit
  - studenty vedeme k poznání významu kvalitního projevu v osobním a také v profesním životě
-

I.3.B – Rétorika

Rozpracování vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

K V I N T A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Rétorika <ul style="list-style-type: none"> • stručná historie řečnictví • technika řeči • hlavní zásady výslovnosti českého jazyka • příprava řeči • druhy řečí • modulace souvislého projevu • vztah řečník – posluchač • řeč těla • tréma • analýza projevu zkušeného řečníka • tvorba souvislého projevu k různým společenským a pracovním příležitostem • improvizace projevu • oblečení řečníka • hlasová hygiena	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student má přehled o vývoji rétoriky</i> ○ <i>chápe význam ovládnutí umění mluvit</i> ○ <i>umí používat jazyk jako nástroj myšlení a vzájemného dorozumívání</i> ○ <i>ví, jaký význam pro tvoření řeči má dýchací ústrojí</i> ○ <i>má představu o fungování hlasivek, zná zásady hlasové hygieny</i> ○ <i>ví, jak správně tvořit jednotlivé hlásky, ovládá artikulační cvičení na hlásky problémové</i> ○ <i>zná hlavní zásady výslovnosti spisovného českého jazyka</i> ○ <i>využívá všech druhů modulace souvislého projevu – melodické, silové, kvalitativní, kvantitativní</i> ○ <i>využívá znalostí ze stylistiky k tvorbě samostatných projevů</i> ○ <i>ví, jak si řeč připravit – rozlišuje invenci, kompozici a závěr řeči</i> ○ <i>rozlišuje druhy řečí podle obsahu, dokáže sám připravit příležitostný projev</i> ○ <i>umí zhodnotit svůj projev i projevy ostatních, dokáže analyzovat chyby</i> ○ <i>chápe význam oblečení a vzhledu řečníka podle dané situace</i> ○ <i>umí využít osobnostních dispozic</i>	<p>Realizováno PT Mediální výchova</p> <p>Studenti v hodinách využívají audio a video nahrávky k rozborům svých projevů i projevů zkušených řečníků</p> <p>Výstupem je samostatně vytvořený a veřejně přednesený projev</p>